

THE UNIVERSAL HOUSE OF JUSTICE

18. januar 2019

Til verdens bahá'íer

Inderlig elskede venner!

Et halvt århundre etter at Bahá'u'lláh kalte kongene og herskerne til å bli enige seg imellom og påla dem å opprette fred på jord, fant datidens stormakter seg kastet ut i krig. Det var den første konflikt som ble betraktet som en «verdenskrig», og den huskes som en sjokkerende heftig verdensbrann; blodsutgytelsens uhørte omfang og villskap har svidd den inn i bevisstheten hos hver etterfølgende generasjon. Og likevel, ut av ødeleggelsen og lidelsen blomstret det frem muligheter for at en ny ordning kunne gi verden stabilitet – særlig ved fredskonferansen i Paris, som begynte på denne dag for hundre år siden. I årene som fulgte kunne Shoghi Effendi, til tross for de gjentagne kriser som internasjonale anliggender ble kastet inn i, skjelne «fremgang, enn så rykkvis, for de krefter som virker i harmoni med tidsånden». Disse krefter har fortsatt å bevege menneskeheten mot en fredens æra – ikke bare en fred som utelukker væpnet konflikt, men en kollektiv måte å leve på, som tilkjenne gir enhet. Det er likevel en lang ferd fremover som gjenstår, og den foregår i rykk og napp. I denne stund finner vi det gunstig å reflektere over fremgangen som er gjort på denne ferden, over nåtidens utfordringer for freden, og over det bidrag til oppnåelsen av den som bahá'íene er kalt til å yte.

Det har vært minst tre historiske øyeblikk i de siste hundre år da det syntes som om menneskeslekten strakte seg etter ekte, varig fred og likevel mislyktes på grunn av svakheter som den ikke evnet å overvinne. Det første øyeblikk var, som et resultat av konferansen i Paris, opprettelsen av Folkeforbundet, en organisasjon som av grunnleggerne var ment å skulle sikre fred på det internasjonale plan. Det var midlet ved hvilket systemet for kollektiv sikkerhet, pålagt verdens herskere av Bahá'u'lláh, for første gang i historien var blitt «alvorlig oppfattet, drøftet og utprøvd». Men fredsavtalen som avsluttet krigen, hadde i siste instans fatale mangler, og Forbundet var ikke i stand til å forebygge en verdenskrig nummer to, som av historikere er bedømt som den dødeligste konflikten i menneskers historie. På samme måte som det første betydningsfulle steg i retning av verdensfred etterfulgte en periode med fryktelig konflikt, gjorde det annet steg også det, da ikke bare De forente nasjoners organisasjon ble dannet ut fra asken etter Forbundet, men et system med internasjonale økonomiske institusjoner ble etablert, og det ble gjort historiske fremskritt med hensyn til menneskerettigheter og internasjonal rett. I rask rekkefølge ble mange kolonistyrte territorier selvstendige nasjoner, og ordninger for regionalt samarbeid vokste markant i dybde og omfang. Tiårene etter krigen var imidlertid også kjennetegnet ved en atmosfære av rugende og ofte åpen fiendtlighet mellom verdens to større maktblokker. I dagligtalen var dette kjent som den kalde krigens tid, og den flommet over i virkelige kriger i ulike deler av verden og førte menneskeheten farlig nær en konflikt med kjernefysiske våpen. Den fredelige avslutningen av denne perioden mot slutten av det tjuende århundre var en lettelsens stund og avfødte eksplisitte appeller om å opprette en ny global orden. Dette var det tredje øyeblikk da

verdensfred syntes å være innen rekkevidde. Bestrebelse på å få i stand nye systemer for internasjonalt samarbeid og på å styrke de etablerte, fikk et kraftig puff fremover da De forente nasjoner sammenkalte til en serie verdenskonferanser om temaer av betydning for menneskehetens fremtid. Det dukket opp nye anledninger til enighet, og samarbeidsånden som drev fremgangen, kom også til uttrykk i mandatene som ble gitt visse internasjonale institusjoner med ansvar for å håndheve lov og rett. Denne målbevisste, reflekterte prosessen kulminerte ved århundreskiftet i Millenniumsforumet, et møte med representanter for over tusen sivile organisasjoner fra over hundre land, etterfulgt av Millenniumstoppmøtet, en enestående samling av verdensledere som førte til enighet om et knippe av målsetninger som representerte en felles ambisjon om humanitet. De ble kalt millenniets utviklingsmål og ble samlingspunkter for kollektiv handling i årene som fulgte. Til tross for sine mange begrensninger og ufullkommenheter og de skrekkelige konfliktene som fortsatte å utspinne seg i løpet av denne tiden, står disse forskjellige fremskritt likevel som tegn på en vidt utbredt, gradvis, men ubønnhørlig høyning av global bevissthet hos jordens folkeslag og deres draging henimot universell rettferdighet, solidaritet, samarbeid, medlidenhet og likhet.

Ved inngangen til det inneværende århundre begynte nye utfordringer gradvis å komme til syne. De økte med tiden i intensitet og førte til et tilbaketog fra de lovende skritt forover som hadde avsluttet det forrige århundre. I dag er det slik at mange av de fremherskende samfunnsstrømninger overalt skyver folk fra hverandre og ikke drar dem sammen. På samme tid som det har skjedd en reduksjon i den globale fattigdoms mest ekstreme form, har politiske og økonomiske systemer beriket små klikker med grovt grenseoverskridende rikdom – en tilstand som gir næring til en grunnleggende mangel på stabilitet i verdens anliggender. Samhandlingen mellom individuelle borgere, styringsinstitusjoner og samfunnet som helhet er ofte utsatt for en viss spenning siden de som hevder at den ene eller andre av disse skal ha forrang, viser seg mer og mer uforsonlige i sin tenkemåte. Religiøs fundamentalisme forvrenger karakteren og egenarten i samfunn, til og med i nasjoner. Manglene i så mange organisasjoner og institusjoner har forståelig nok ført til i en nedgang i allmennhetens tillit, men dette er blitt systematisk utnyttet av særinteresser som forsøker å svekke alle kunnskapskilders troverdighet. Visse fellesetiske prinsipper, som syntes å ha fremgang ved dette århundrets begynnelse, har smuldret bort, og det truer den rådende konsensus om rett og galt, som på ulike områder har lyktes i å tøyne menneskehetens nedrigste tendenser. Og viljen til å engasjere seg i kollektiv handling internasjonalt, som for tjue år siden representerte en sterk tankeretning blant verdensledere, er blitt kuet ved å være under angrep av gjenoppblussende krefter med røtter i rasisme, nasjonalisme og politisk gruppetenkning.

På denne måten omgrupperer de oppløsende kreftene seg og vinner terreng. La det da være slik. Menneskehetens forening lar seg ikke stanse av noen menneskelig kraft; løftene gitt av de gamle profeter og av opphavsmannen til Guds egen Sak, bevitner at dette er sant. Det kan likevel godt være mange buktninger og svinger i den kurs menneskeheten velger for å oppfylle sin skjebne. Støyen som jordens stridende folkeslag skaper, truer med å drukne stemmene fra de høysinnede sjeler i hvert samfunn som appellerer om en slutt på konflikt og strid. Så lenge man ikke gir akt på denne appellen, er det ingen grunn til å tvile på at verdens nåværende kaotiske og forvirrede tilstand vil bli verre – muligens med katastrofale følger – helt til en tuktet og rensket menneskehet finner det passende å ta enda et betydningsfullt, og denne gang kanskje avgjørende, skritt i retning av varig fred.

*

Alminnelig fred er det bestemmelsessted som menneskeheten har beveget seg mot gjennom tidene under innflytelsen av Guds Ord slik Skaperen i stigende grad har formidlet

det til sitt skaperverk. Shoghi Effendi beskrev menneskehetens fremmarsj mot et nytt, globalt stadium i sitt kollektive liv som sosial utvikling, «en utvikling som først begynte med at familielivet kom til og fortsatte med oppnåelsen av stammesolidaritet, som i sin tur førte til at bystaten ble opprettet og senere vokste til grunnleggelsen av uavhengige og suverene nasjoner». Ved Bahá'u'lláhs komme står menneskeslekten nå på terskelen til sin modne alder. En forenet verden er endelig mulig. Et globalt system som med menneskehetens samtykke forener nasjonene, er det eneste fullgode svar på de destabiliserende krefter som truer verden.

Men selv om verdensenhets er mulig – ja, uunngåelig – lar den seg i siste instans ikke oppnå uten en uforbeholden aksept av menneskehetens enhet, av Beskytteren beskrevet som «den akse som alle Bahá'u'lláhs læresetninger dreier seg om». Med hvilken innsikt og veltalenhet utbredte han seg vel ikke om den vidtrekkende innebyrden av dette kardinalprinsippet! Han så klart, midt i verdensanliggendenes heftige forvirring, hvordan det faktum at menneskeheten er ett folk, må være utgangspunktet for en nyordning. Den veldige rekken av forbindelser mellom nasjoner – og innen nasjoner – trenger alle å gjennomtenkes på nytt.

Å skulle sette en slik visjon ut i livet vil kreve en historisk statsmannsbragd av verdens ledere – før eller senere. Dessverre er viljen til å prøve seg på denne bragden fortsatt ikke til stede. Menneskeheten er fanget i en identitetskrise idet folkeslag og grupper strever med å definere seg selv, sin plass i verden og hvordan de skal opptre. Hvis de ikke har en visjon av en delt identitet og et felles formål, faller de inn i konkurrerende ideologier og maktkamper. Tilsynelatende utallige ombyttinger av «oss» og «dem» definerer gruppeidentiteter stadig snevrere og i innbyrdes kontrast. Denne oppsplittingen i avvikende interessegrupper har over tid svekket den indre sammenhengskraften i samfunnet selv. Rivaliserende forestillinger om forrang for et bestemt folk falbys til fortrenkning for sannheten om at menneskeheten befinner seg på en felles reise der alle er frontfigurer. Tenk på hvor radikalt forskjellig en slik fragmentert forestilling om menneskelig identitet er fra den som følger av en anerkjennelse av menneskehetens enhet. Så langt fra å motsi menneskefamiliens enhet er det mangfold som kjennetegner den, i dette perspektiv en berikelse for den. Enhet, slik den kommer til uttrykk i bahá'í-troen, inneholder det essensielle begrepet mangfold til forskjell fra ensartethet. Det er gjennom kjærlighet til alle mennesker og ved å underordne mindre lojaliteter menneskehetens beste interesser at verdens enhet kan la seg realisere og de uendelige uttrykk for menneskelig mangfold kan finne sin høyeste fullbyrdelse.

Å fostre enhet ved skape harmoni mellom ulike elementer og ved å nære en uselvisk kjærlighet til menneskeheten i ethvert hjerte – det er religionens oppgave. Store muligheter til å pleie samhørighet og samhold står åpne for religiøse ledere, men disse selvsamme ledere kan også anspore til vold ved å bruke sin innflytelse for å få fanatismens og fordømmenes ild til å blusse opp. Når Bahá'u'lláh skriver om religion, bruker han kraftfulle ord: «la den ikke», advarer han, «bli årsak til splid og strid». Fred «for alle som bor på jord», er ett av «Guds prinsipper og forordninger».

Et hjerte som har favnet kjærligheten til hele menneskeheten, vil avgjort bli smertelig berørt i sitt møte med den lidelse som så mange gjennomgår på grunn av manglende enhet. Men Guds venner kan ikke avstenge seg fra den økende uroen i samfunnet som omgir dem; de må også vokte seg for å bli innviklet i dets konflikter eller å henfalle til dets opposisjonsorienterte metoder. Uansett hvor triste forholdene på en gitt tid kan virke, uansett hvor dystre de umiddelbare utsiktene for å opprette enhet synes å være, så er det ingen grunn til å fortvile. Verdens nedslående tilstand kan bare anspore oss til å doble vårt engasjement for konstruktiv handling. «Dette er ikke medgangens og seierens dager,» advarer Bahá'u'lláh.

«Hele menneskeheten blir holdt i mangfoldige sykdommers grep. Bestreb dere derfor på å redde dens liv gjennom det velgjørende legemiddel som er tilberedt av den ufeilbare leges allmektige hånd.»

*

Å opprette fred er en plikt som hele menneskeslekten er kalt til. Det ansvar som bahá'íer har for å stå denne prosessen bi, vil utvikle seg over tid, men de har aldri vært bare tilskuere – de yter sin del av bistanden til virksomheten i de krefter som fører menneskeheten mot enhet. De blir kalt til å være som en gjærdeig for verden. Tenk på Bahá'u'lláhs ord:

Ta fatt på å fremme velvære og ro blant menneskenes barn. Konsentrer tanken og viljen om å fostre jordens folk og slekter, så de stridigheter som splitter den må hende kan bli utvisket fra dens overflate ved Det største navn kraft og hele menneskeheten kan bli opprettholdere av én orden og innvånere av én stad.

'Abdu'l-Bahá understreket også betydningen av det bidrag som bahá'íene er kalt til å yte for å opprette verdensfred:

... fred må først grunnlegges blant enkeltmennesker slik at den til slutt fører til fred blant nasjonene. Bestreb dere derfor av all makt, o bahá'íer, ved kraften i Guds Ord, på å skape ektefølt kjærlighet, åndelig fellesskap og varige bånd mellom menneskene. Dette er deres oppgave.

«Løftet om fred i verden», det budskap vi stilet til verdens folk i 1985, la frem bahá'í-perspektivet for verdens tilstand og forutsetningene for alminnelig fred. Det tilbød også det globale bahá'í-samfunn som en studiemodell som kunne styrke håpet om muligheten til å forene menneskeslekten. I de etterfølgende år har Bahá'u'lláhs tilhengere tålmodig holdt på å finslipe denne modellen og på å arbeide sammen med andre rundt seg for å bygge opp og utvide et system for sosial organisering basert på hans læresetninger. De lærer hvordan man nærer samfunn som de forutsetninger for fred som vi anga i 1985. De pleier miljøer der barn kan oppdras uten å bli besudlet av rasemessige, nasjonale eller religiøse fordommer av noen art. De er forkjempere for full likestilling mellom kvinner og menn i samfunnets anliggender. De har undervisningsprogram som har en forvandlende virkning og omfatter både de materielle og de åndelige aspekter av livet, og som byr velkommen alle som ønsker å bidra til samfunnets fremgang. I ansatsene til sosial handling kan man se deres ønske om å råde bot på de tallrike lidelser som hjemsøker menneskeheten, og om å sette enhver person i stand til å bli en forkjemper i oppbyggingen av en ny verden. Inspirert av *mashriqu'l-adhkár*-begrepet innbyr de tilhengere av alle og ingen trosretninger til sine andaktsmøter. Ungdom, som utmerker seg ved sitt engasjement for et samfunn basert på fred og rettferdighet, får jevnaldrende med samme innstilling med i arbeidet for å bygge samfunn på denne grunnvollen. Hos institusjonen lokalt åndelig råd er det åndelig myndighet og administrativ evne til å styre i en rolle som tjener, til å løse konflikter og til å bygge enhet; valgprosessen for dannelsen av råd er i seg selv et uttrykk for fred, i motsetning til den giftighet og sågar vold som ofte ledsager valg i det omgivende samfunn. Alle disse dimensjoner av et åpent, ekspanderende samfunn innbefatter den grunnleggende erkjennelse at hele menneskeheten er barn av én Skaper.

Vennene er også i ferd med å utvikle evnen til å få folk rundt seg med i samtaler – uten hensyn til tro, kultur, klasse eller etnisitet – om hvordan man oppnår åndelig og materiell velferd ved systematisk anvendelse av de guddommelige læresetninger. Ett oppløftende resultat av denne stigende kapasiteten er samfunnets økte evne til å komme med meningsfulle

bidrag til forskjellige viktige diskurser som er alminnelige i samfunnet; ledere og tenkere i visse land bestreber seg på å hankses med utfordringene som deres samfunn står overfor, og de viser i økende grad anerkjennelse for de perspektiver som bahá'ier tilbyr. Disse bidragene gir uttrykk for innsikter som er avledet fra Bahá'u'lláhs åpenbaring, de drar fordel av erfaringen som de troende rundt om i verden har gjort, og de sikter mot å heve diskusjonen over den bitre tonen og ordstriden som så ofte hindrer at samfunnets diskusjoner har fremgang. Enn videre blir de ideer og resonnementer som bahá'ier bærer frem, styrket av deres rådslagningspraksis. Siden de er følsomme for betydningen av harmoni og for at konflikt er ufruktbar, søker Bahá'u'lláhs tilhengere å pleie de forhold som bidrar mest til at det skapes enhet i enhver sammenheng Det er oppmuntrende for oss å se at de troende utvider sine bestrebelser på å delta i samfunnets diskurser – og da i særdeleshet de venner som i kraft av sin yrkesbakgrunn er i stand til å bidra til diskurser som har direkte med fred å gjøre.

*

Å oppnå fred er for bahá'ier ikke bare et sterkt ønske som de betrakter med velvilje, eller et siktemål i tillegg til deres øvrige mål – det har alltid vært et sentralt anliggende. I nok en tavle som 'Abdu'l-Bahá stilet til Sentralorganisasjonen for varig fred i Haag, hevdet han at «vårt ønske om fred utgår ikke bare fra intellektet: Det er et trosanliggende og en av de evige grunnvoller for Guds tro.» Han bemerket at for at det skulle bli fred i verden, var det ikke nok at folk skulle bli informert om krigens redsler:

Fordelene ved alminnelig fred blir i dag erkjent blant folk, og likeledes er de skadelige virkningene av krig klare og tydelige for alle. Men i denne sak er kunnskap alene langt fra tilstrekkelig: En gjennomføringskraft behøves for å opprette den i hele verden.

«Det er vår faste overbevisning,» fortsatte han, «at gjennomføringskraften i dette store foretagende er den gjennomgripende påvirkningen av Guds ord og Den hellige ånds bekreftelser.»

Ganske visst kan derfor ingen som er klar over tilstanden i verden, avholde seg fra å yte sitt ytterste for dette foretagende og fra å søke disse bekreftelser – bekreftelser som vi på deres vegne innstendig bønnfaller om ved den hellige terskel. Elskede venner: De hengivne bestrebelser som gjøres av dere og deres likesinnede medarbeidere for å bygge samfunn basert på åndelige prinsipper, for å anvende disse prinsipper til bedring av deres samfunn, og for å by på de innsikter som fremkommer – dette er de sikreste måter dere kan påskynde oppfyllelsen av løftet om fred i verden på.